# Kwartaalrapportage “corona-inhaalslag examens” 4e kwartaal 2023

**Monitoring plan van aanpak “corona taskforce examenafname”**

15 januari 2024

# Monitoring plan van aanpak examenafname

Doelstelling plan (maart 2021)

- Het zo spoedig mogelijk inhalen van de examens die als gevolg van de twee lockdown-periodes (2020 en 2021) geen doorgang hebben kunnen vinden;
- Het zo spoedig mogelijk terugdringen van de opgelopen reserveringstermijnen zodat examens weer binnen de afgesproken kpi gereserveerd kunnen worden. In maart 2021 is in het plan van aanpak opgenomen dat het streven was om in januari 2022 een gemiddelde reserveringstermijn voor het eerste B-praktijkexamen te bereiken van 10–14 weken en aan het einde van 2022 een gemiddelde reserveringstermijn van 7 weken (de afgesproken kpi).

Indicatoren relevant voor de monitoring

Voor het monitoren van de uitvoering van het plan van aanpak examenafname is een aantal indicatoren van belang:

1. Stand van de in te halen examens: wat is de actuele stand van de in te halen examens (theorie-examens B, praktijkexamens B en rijtesten)? Hoeveel extra examens (ten opzichte van de reguliere examenafname) zijn er inmiddels afgenomen?
2. Reserveringstermijn: wat is de actuele stand van de reserveringstermijnen (theorie-examens B, praktijkexamens B en rijtesten)?
3. Slagingspercentage: hoe ontwikkelt het slagingspercentage (praktijkexamen B) zich?
4. Marktontwikkeling: hoe is de ontwikkeling van het aanbod van kandidaten voor een examen? In welke mate worden er extra rijlessen gegeven om de achterstanden bij rijscholen in te halen?

## 1. Stand in te halen examens

| Stand in te halen examens | Theorie-examens | Praktijk-examens | Rijtesten | Totaal |
|---|---|---|---|---|
| Totaal in te halen examens als gevolg van lockdowns | 456.400 | 305.300 | 12.000 | 773.700 |
| Extra afgenomen examens vanaf maart 2021 | -456.400 | -126.900 | -12.000 | -595.300 |
| Totaal nog in te halen examens | 0 | 178.400 | 0 | 178.400 |

| Examenafname | januari 2020 | juli 2023 | augustus 2023 | september 2023 | oktober 2023 | november 2023 | december 2023 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Afgenomen examens B praktijk | 35.834 | 34.558 | 32.030 | 33.020 | 37.943 | 40.358 | 35.622 |
| Afgenomen examens B theorie | 54.007 | 48.965 | 58.867 | 55.687 | 64.094 | 58.924 | 54.176 |
| Afgenomen rijtesten | 1.717 | 1.276 | 1.453 | 1.334 | 1.726 | 1.755 | 1.174 |

- In het plan van aanpak examenafname was het totaal aantal in te halen examens gesteld op 610.000. Dat betrof het volume tot en met 2 maart 2021. De lockdown was echter deels nog niet opgeheven, waardoor het aantal in te halen examens na 2 maart 2021 verder is opgelopen tot 773.700 examens.
- Vanaf 3 maart 2021 is het afnemen van het praktijkexamen B en rijtesten weer toegestaan. Vanaf 28 april 2021 is het afnemen van het theorie-examen B weer toegestaan.
- Bij de theorie-examinering is de inhaalslag eind 2022 afgerond en zijn sinds de herstart ruim 456.000 examens extra afgenomen. Bij de rijtesten is de inhaalslag in september 2021 al afgerond.
- Bij de praktijkexamens B zijn tot en met december 2023 bijna 127.000 examens extra afgenomen.
- In totaal zijn inmiddels ruim 595.000 examens en rijtesten ingehaald.

- In het plan van aanpak is als belangrijkste maatregel aangegeven dat het CBR 100 nieuwe examinatoren werft en opleidt. De eerste klas met examinatoren in opleiding is op 1 september 2021 gestart, waardoor in december 2021 18 nieuwe examinatoren zijn gestart met het afnemen van examens. In januari, februari, april, september en december 2022 zijn de volgende klassen met examinatoren in opleiding gegaan. Daarvan zijn 64 examinatoren uit de opleiding gestroomd en worden ingezet om examens af te nemen. In 2023 zijn inmiddels 46 examinatoren uit de opleidingen van januari, maart, april en september gestroomd. In totaal zijn er in de tussentijd 128 nieuwe examinatoren werkzaam bij het CBR.
- Een klas met 32 examinatoren in opleiding is in december 2023 gestart. In januari 2024 is vervolgens een klas met 10 examinatoren in opleiding gestart. Een volgende klas met 36 examinatoren in opleiding gaat op 1 april 2024 starten. Daarnaast worden op dit moment kandidaten geworven voor de klas die start in september 2024.
- Het werven van goede nieuwe aspirant-examinatoren is in de huidige arbeidsmarkt een grote uitdaging. De krappe arbeidsmarkt heeft een aantal effecten. In de eerste plaats is het moeilijk om geschikte kandidaten voor de opleiding te werven. De inspanning die gepleegd moet worden om geschikte kandidaten te vinden is vele malen groter dan in een reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast is een relatief hoge uitval te zien van examinatoren in opleiding. Deels doordat zij uiteindelijk niet aan de opleidingseisen kunnen voldoen en deels doordat zij gedurende de opleiding er zelf voor kiezen de opleiding niet te continueren bijvoorbeeld omdat zij een aanbod elders krijgen.
- Het CBR blijft in 2024 volcontinu werven en opleiden. Er wordt vooralsnog niet gestopt ook al is het oorspronkelijke doel van 100 nieuwe examinatoren inmiddels gerealiseerd.

## 2. Reserveringstermijnen

| Reserveringstermijnen (gemiddeld in weken) | Norm (kpi) | januari 2020 | juli 2023 | augustus 2023 | september 2023 | oktober 2023 | november 2023 | december 2023 | Min-Max (in weken) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Praktijkexamen 1e B | 7,0 | 1,4 | 15,3 | 13,1 | 12,4 | 13,0 | 12,6 | 8,9 | 1 - 20 |
| Praktijkexamen B-her | 5,0 | 1,3 | 8,4 | 7,3 | 6,4 | 7,1 | 6,2 | 4,4 | 1 - 13 |
| Theorie-examen B | 4,0 | 2,6 | 2,6 | 3,0 | 2,6 | 2,3 | 2,4 | 2,4 | 1 - 4 |
| Rijtest | 4,0 | 1,0 | 2,4 | 2,4 | 2,8 | 2,3 | 2,2 | 3,1 | 1 - 7 |

- In bovenstaande tabel worden de reserveringstermijnen afgezet tegen de afgesproken kpi. Daarnaast is weergegeven wat de gemiddelde reserveringstermijnen waren in januari 2020 (als referentiemaand vóór Covid-19). Op dat moment waren alle reserveringstermijnen ruim binnen kpi.
- De gemiddelde reserveringstermijnen voor het eerste B-examen laten vanaf het voorjaar 2022 een geleidelijke daling zien. In april 2022 was deze nog bijna 21 weken. Ultimo oktober 2022 lag deze onder de 12 weken. Eind 2022 zijn de reserveringstermijnen weer iets opgelopen en deze trend is in 2023 voortgezet. Vanaf juni 2023 is een daling te zien. In december 2023 kwam de gemiddelde reserveringstermijnen voor het eerste B-examen net onder de 9 weken uit.
- Er is nog steeds sprake van een spreiding van de reserveringstermijnen tussen de examenlocaties (variërend van 1 tot 20 weken). Door de verplaatsing van capaciteit van regio naar Randstad is het verschil iets afgenomen, maar zijn de reserveringstermijnen in de Randstad nog altijd substantieel hoger dan daarbuiten. Op de website van het CBR is per locatie te zien wat de lokale actuele reserveringstermijnen zijn.
- Ook bij de herexamens is de trend vergelijkbaar, met spreiding tussen de verschillende locaties. Een belangrijke factor daarbij is ook de tijdelijke maatregel die per 1 september 2022 is ingegaan. Vanaf dat moment geldt dat indien een kandidaat twee keer of vaker zakt voor zijn of haar praktijkexamen B op zijn vroegst pas na 15 weken een nieuw herexamen kan reserveren. Deze maatregel is per 1 december 2022 teruggebracht naar 10 weken en per 10 juli 2023 naar 7 weken.
- Bij de theorie-examens zijn de gemiddelde reserveringstermijnen in maart 2022 fors afgenomen. Dit was met name het gevolg van het opschalen van de zaalcapaciteit na het vervallen van de 1,5 meter maatregel per 25 februari 2022. Sindsdien kunnen (vrijwel) alle theorie-examens weer binnen

de kpi van 4 weken gereserveerd worden. Bij de theorie-examens zien we een kleinere spreiding tussen de examenlocaties variërend van 1 tot 4 weken.

- De verwachting is dat de druk op de examinering bij de praktijkexamens B blijft en dat de reserveringstermijnen in het voorjaar weer iets zullen stijgen als gevolg van seizoensinvloeden om vervolgens na de zomer structureel verder te gaan dalen.

### 3. Slagingspercentage praktijkexamens

| Slagingspercentages | januari 2020 | juli 2023 | augustus 2023 | september 2023 | oktober 2023 | november 2023 | december 2023 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Praktijkexamen 1e B | 50,4% | 53,4% | 53,0% | 50,8% | 51,8% | 50,9% | 52,2% |

- Het gemiddeld slagingspercentage voor het eerste praktijkexamen B over de hele maand december bedraagt 52,2%.
- Het percentage ligt daarmee iets boven het niveau van vóór Covid-19. In eerste instantie lagen na de herstart van de dienstverlening in maart 2021 de slagingspercentages op een hoger niveau (ruim 56%). Dit effect zagen we vervolgens langzaamaan weer afnemen.
- In het plan van aanpak was het streven het slagingspercentage te laten stijgen naar 60% om daarmee de vraag naar examens fors te verminderen (8.000 examens minder op jaarbasis per procentpunt stijging van het slagingspercentage) en daarmee de reserveringstermijn aanzienlijk te verkorten.

### 4. Marktontwikkeling

| Onderzoek onder rijscholen | januari 2020 | september 2022 | december 2022 | maart 2023 | juni 2023 | september 2023 | december 2023 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Inzet capaciteit bij rijscholen | 100% | 101% | 108% | 113% | 107% | 112% | 114% |
| Wachtlijst (in weken) | - | 10 | 15 | 20 | 13 | 7 | 5 |

- Periodiek wordt bij rijscholen een uitvraag gedaan naar de inzet van capaciteit.
- Uit het onderzoek onder rijscholen van eind december blijkt dat het aantal gerealiseerde rijlessen bij rijscholen 14% boven het normale niveau ligt. De meeste rijscholen rijden meer lessen dan voor de pandemie.
- Daarnaast zien we dat ook rijscholen kampen met wachtlijsten al nemen die geleidelijk aan af. Eind december bedroegen de gemiddelde wachttijden voordat een kandidaat aan de opleiding kan beginnen 5 weken. In september was dit nog 7 weken.